

Kommunkoncernens gemensamma Finanspolicy, Borgenspolicy, Riskinstruktion samt kommunens egna Finansregler, Riskinstruktion och Placeringsriktlinjer, antagande

Förslag till beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag till ny Borgenspolicy tillstyrks.
2. Kommunledningsförvaltningens förslag till ny koncerngemensam Finanspolicy tillstyrks.
3. Kommunledningsförvaltningens förslag till ny koncerngemensam Riskinstruktion tillstyrks.
4. Kommunledningsförvaltningens förslag om att upphäva tidigare beslut om koncerngemensamma Finanspolicy, Riskinstruktion och Borgenspolicy tillstyrks.
5. Kommunledningsförvaltningens förslag till nya Finansregler, ny Riskinstruktion och nya placeringsriktlinjer för kommunens egen finansförvaltning antas.
6. Kommunledningsförvaltningens förslag att ge kommundirektören delegation att fastställa gällande beskrivning av finansverksamheten inom Linköpings kommun godkänns.
7. Samtliga tidigare beslut angående kommunens Finansregler, Riskinstruktion och Placeringsriktlinjer upphävs.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Förslaget till ny Borgenspolicy för Linköpings kommun antas.
2. Förslaget till ny Koncerngemensam Finanspolicy antas.
3. Förslaget till koncerngemensam Riskinstruktion antas.
4. Samtliga tidigare beslut angående de koncerngemensamma Borgenspolicy, Finanspolicy och Riskinstruktion upphävs.
5. Kommunstyrelsen uppdras att vid kraftiga förändringar på marknaden ta upp ny Koncerngemensam Finanspolicy för förnyad prövning.

Ärende

Kommunkoncernens finansförvaltning regleras genom de koncerngemensamma styrdokument; Finanspolicy, Riskinstruktion, Borgenspolicy samt Policy för elhandel vilka samtliga antas av Kommunfullmäktige. Dessa policys kompletteras med de Finanspolicys som antas av respektive helägt bolag och de av kommunstyrelsen beslutade Finansreglerna, kommunens egen riskinstruktion och Placeringsriktlinjer.

Denna revidering omfattar samtliga ovan nämnda styrdokument, förutom Policy för elhandel. I respektive styrdokument står att dessa skall revideras minst en gång per mandatperiod.

Förslagen beträffande placeringsriktlinjer som presenteras här har tagits fram med stöd av portföljanalyser som SEB utfört under hösten 2016 och som Storebrand/SPP utfört under våren 2017. Båda analyserna pekar på att andelen aktier behöver ökas något i den långsiktiga placeringsportföljen för att avkastningsmålet om 150 miljoner kronor per år skall kunna nås. Båda bankerna bedömer att kommunens risktagande är i det lägre spannet jämfört med kommuner, landsting och AP-fonder.

Under rubriken Sammanfattning redovisas väsentliga förändringar i styrdokumentet

---

Beslutsunderlag:

Bilagor:

Kommunkoncernen gemensamma Borgenspolicy med ändringar

Kommunkoncernens gemensamma Finanspolicy och gemensam Riskinstruktion med ändringar

Kommunens egna Finansregler och egen Riskinstruktion med ändringar

Kommunen placeringsriktlinjer med ändringar

Beskrivning av Finansförvaltningen inom Linköpings Kommun

SEB portföljanalys hösten 2016

SPP/Storebrand portföljanalys våren 2017

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställer kommunkoncernens övergripande Finanspolicy med Riskinstruktion, Borgenspolicy samt en Policy för elhandel.

Kommunstyrelsen beslutar om kommunens egna Finansregler, kommunens egen Riskinstruktion och kommunens Placeringsriktlinjer.

Reglerna/instruktionerna får vara mer detaljerade än vad Finanspolicyn föreskriver. Reglerna och instruktionerna skall alltid rymmas inom den koncernövergripande policyn och den koncernövergripande riskinstruktionen men får också ge ytterligare anvisningar om begränsningar utöver vad som definieras i Finanspolicy, med Riskinstruktion, men får aldrig vara utvidgande.

För kommunkoncernens helägda bolag gäller att styrelsen för respektive bolag ska utfärda Policys och instruktioner för den egna finansverksamheten. Dessa kan i likhet med kommunstyrelsens beslut vara mer detaljerade och ytterligare begränsande i relation till Finanspolicyn men aldrig vara utvidgande.

I detta beslut föreslås att samtliga finansrelaterade policys, regler, instruktioner och andra anvisningar inom koncernen Linköpings kommun ska revideras av respektive instans minst en gång per mandatperiod. Det förtydligas också att respektive bolag ska rapportera utnyttjade riskmandat, och aktuell finanspolicy, till kommunledningsförvaltningen.

Bilden nedan syftar till att illustrera att de beslut som fattas i kommunfullmäktige gäller övergripande för kommunkoncernen samt vilka instanser under kommunfullmäktige som kan besluta om kompletterande/begränsande riktlinjer.

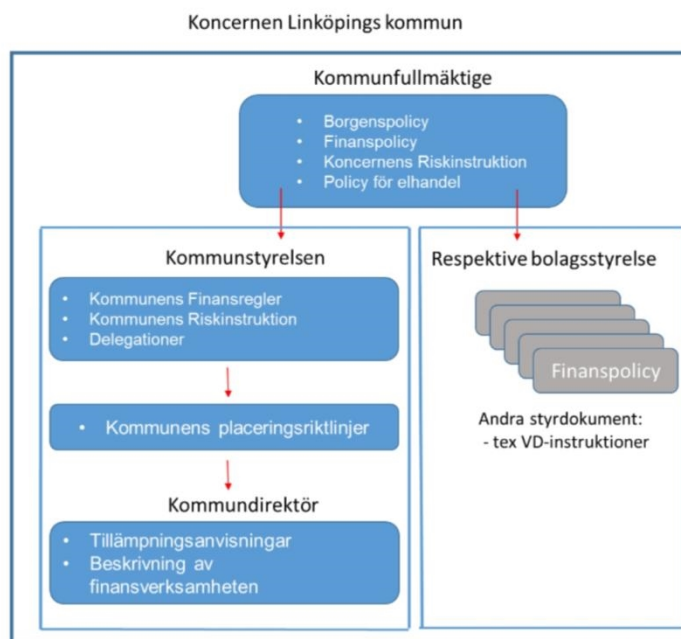
Beslutshierarki

Koncernövergripande policys beslutas av KF

Kommunstyrelsen och respektive styrelse i helägda bolag beslutar om detaljregler och delegationer inom ramen för de koncernövergripande policy, dessa beslut kan vara ytterligare begränsande men aldrig utvidgande.

Kommunstyrelsen beslutar om kommunens placeringsriktlinjer vilka är underställda Riskinstruktionen och kompletterar Riskinstruktionen. Placeringsriktlinjerna kan precisera ytterligare begränsningar.

Kommundirektören, KD, kan utfärda tillämpningsanvisningar vilka, tillfälligt, får avvika från beslutade riktlinjer. KD godkänner också gällande beskrivning av finansverksamheten

Sammanfattning

Koncernövergripande Finanspolicy med koncernövergripande Riskinstruktion

Förutom redaktionella förändringar så kan följande väsentliga förändringar lyftas fram:

- Finanspolicy med Riskinstruktion ska revideras minst en gång per mandatperiod
- I Finanspolicyn tydliggörs det att det är respektive styrelse i de helägda bolagen (samt kommunstyrelsen) som har ansvaret för att utforma en Finanspolicy (Finansregler för kommunens finansförvaltning), för den egna verksamheten, med anvisningar och riktlinjer och detaljerade begränsningar i risktagande. Förändringarna syftar till att tydliggöra respektive bolagsstyrelses roll och ansvar avseende finansfrågor.
- Instruktioner om återrapportering från bolagen till kommunledningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningens rapportering till kommunstyrelsen har utvecklats med preciseringar om vad som skall rapporteras. Förändringarna syftar till att öka kommunens kontroll över de finansiella risker som koncernens enheter påtar sig och att göra det möjligt att överblicka kommunkoncernens aggregerade risktagande.
- Ett koncerngemensamt Finansforum ska finnas med syftet att förbättra samarbetet inom kommunkoncernen, avseende koncerngemensamma finansfrågor
- Detaljinstruktioner om hur de helägda bolagens skuldportföljer ska struktureras avseende räntebindning och kapitalbindning tas bort ur den gemensamma riskinstruktionen. Denna instruktion ersätts med anvisningar om att respektive bolagsstyrelse ska definiera regler angående det egna bolagets ränte- och kapitalbindning. Förändringen syftar till att göra det möjligt för respektive bolag att anpassa skuldportföljernas struktur till de specifika behov som respektive bolag har och i längden möjliggöra en effektivare skuldförvaltning med lägre räntekostnader på en koncernaggregerad nivå som följd.
- Detaljinstruktioner beträffande kommunens placeringar lyfts ut och anvisas bara i kommunens egen riskinstruktion

Förslagen ovan har presenteras för de större bolagen inom Stadshuskoncernen vilka inte framfört några synpunkter på ovanstående.

Koncernövergripande Borgenspolicy

Sammanfattning av väsentliga förändringar och förtydliganden.

- Borgenspolicyen ska revideras minst en gång per mandatperiod
- Förtydliganden i Borgenspolicyen
  - Kommunfullmäktige beslutar årligen om Lån och Borgensram vilken begränsar omfattningen av totala borgensåtaganden och begränsar borgensåtaganden gentemot enskilda helägda bolag.
  - Ny borgen lämnas generellt bara för åtaganden som kommunens helägda bolag utfäster.
  - Kommunfullmäktige kan i undantagsfall besluta om borgen för andra aktörer än helägda bolag men generellt gäller;
- Borgen till helägda bolag
  - Borgen får lämnas för faktiskt upptagna lån, låneramar, garantier och andra utfästelser.
  - Borgensavgift ska alltid tas ut, avgiften ska motsvara värdet av borgen t ex ränteskillnaden mellan ett lån med borgen och ett lån utan borgen
- Borgen till delägda bolag
  - Ingen borgen lämnas till delägda bolag
- Borgen till föreningar och andra likande organisationer
  - Ingen borgen lämnas till föreningar och liknade organisationer

Kommunens egna finansregler

Kommunens egna finansregler är underställda kommunkoncernens Finanspolicy och syftar till att ytterligare precisera gällande regler. Finansreglerna får innehålla ytterligare begränsningar men aldrig utöka risktagande och mandat jämfört med Finanspolicyen.

Sammanfattning av väsentliga förändringar

- Nuvarande regler kompletteras med ett avsnitt om hållbarhetskriterier i finansförvaltningen. Tillämpning av föreslagna hållbarhetsregler får huvudsakligen effekter på kommunens varumärke och på hur omvärlden uppfattar kommunens viljeinriktning i hållbarhetsfrågor, Förslagen får inga direkta ekonomiska effekter utifrån den

finansförvaltning som bedrivs i dagsläget men förslaget kan påverka urvalet av globala aktiefonder vilken kan få ekonomiska konsekvenser över tid, både positiva och negativa! Omfattningen av uppföljningen av placeringarna kommer att öka något men bedöms inte öka markant.

- Ett mindre förtydligande om kommunens placeringsportföljer har lagts till där kommunledningsförvaltningen ges mandat att välja det jämförelseindex som är mest relevant för de faktiska placeringarna inom kategorin globala aktiefonder.
- Ett tydliggörande om att kommundirektören ges delegation på att fastställa dokumentet Beskrivning av finansverksamheten inom Linköpings kommun har lagts till.
- I övrigt föreslås mindre redaktionella förändringar som syftar till att förtydliga direktiven och underlätta tillämpningen av reglerna.

Kommunens egen Riskinstruktion

Kommunens egen Riskinstruktion är underställd kommunens egna Finansregler och kompletterar reglerna med detaljerade anvisningar avseende upplåning, utlåning/placeringar, valuta- och ränteriskhantering samt motpartslimiter.

Riskinstruktionen är överordnad de än mer detaljerade placeringsriktlinjerna som från och med nu utgör egna styrdokument.

Kommunens förvaltade tillgångar har växt och nyttjande av motpartslimiter för de mest kreditvärdiga motparterna har i flera fall nått maximal volym. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför ett antal förändringar i motpartslimiterna som i sak syftar till att allt förvaltad kapital ska kunna placeras i värdepapper utgivna av de mest kreditvärdiga motparterna.

Ett tillägg om derivatlimiter kompletterar instruktionen.

Föreslagna förändringar av limitlistan

- Ett riskmandat avseende derivat och ränteswappar har lagts till. Max 150 miljoner kr per bank och totalt max 400 miljoner kronor för hela derivatportföljen.
- Placeringar i statligt ägda företag (100 % statligt ägda) utökas från 2 miljarder kronor till 4 miljarder kronor.
- Placeringar i bolag delägda av AP-fonderna (50 % - 100 % ägarandel), 1 miljard kronor, ny kategori.

- Placeringar i danska, norska och finska och tyska staten utökas från 1 miljard kronor till 3 miljarder kronor.
- Bolag garanterade av staterna ovan, 3 miljarder kronor, ny kategori.
- Svenska kommuner och landsting ökas från 4 miljarder kronor till 5 miljarder kronor.
- Svenska säkerställda bostadsobligationer ökas från 4 miljarder kronor till 5 miljarder kronor.
- Svenska bolag med en rating minst A-, 2 miljarder kronor, ny kategori.
- Överstatliga motparter s k Supranationals har samlats under en egen kategori med en maximal limit på 3 mdr kr. Limiter på t ex världsbanken och liknade motparter har därmed tagits bort för att få en enhetlighet i instruktionen.

En detaljerad limitlista finns i kommunens Riskinstruktion sida 11-12.

Kommunens Placeringsriktlinjer

Placeringsriktlinjerna är underställda kommunens riskinstruktion och syftar till att styra förvaltningen avseende risk och avkastningsmål. Väsentliga förändringar:

- Kategori hedgefonder byts mot kategori specialfonder med vilka menas fonder som kombinerar placeringar i räntebärande och aktier samtidigt som kursutvecklingen inte samvarierar med något enskilt tillgångsslag.
- Kommunledningsförvaltningen får mandat att välja lämpligt jämförelseindex för placeringar i globala aktier.
- En normalfördelning mellan svenska och globala aktier behålls men det förtydligas att kommunledningsförvaltningen har mandat att fördela kapitalet fritt mellan dessa båda tillgångsklasser givet att maxgräns inte överträds.
- Målrisk införs för samtliga portföljer. Med målrisk menas här mål för största positiva/och negativa förändring av marknadsvärde.
- Den Långsiktiga placeringsportföljen, normalfördelningens andel svenska aktier ökar från 10 % till 18 % och globala aktier ökar från 5 % till 9 % samt Specialfonder ökar från 5 % till 9 %. Räntebärande sjunker från 80 % till 64 %. Maxandelen svenska och globala aktier ökar sammantaget från 30 % till 35 % och maxandelen specialfonder ökar från 10 % till 15 %, se tabell nedan.

Avkastningsmålet definieras som ett årsgenomsnitt under en 5-års period. Målrisk införs.

Fördelning mellan tillgångsslag, nuvarande fördelning inom parentes i de fall där förändringar föreslås

Placeringsriktlinjer Långsiktiga placeringar				
Tillgångsslag	Min %	Normal %	Max %	Jämförelseindex Benchmark
Räntebärande inklusive kassa	60	64 (80)	100	OMRX Total Bond
Svenska aktier/aktiefonder	0	18 (10)	35 (20)	SIX PRX
Globala aktier/aktiefonder	0	9 (5)	35 (10)	MSCI World TR/ MSCI All Country
Hedgefonder/Specialfonder	0	9 (5)	15 (10)	OMRX T-bill + 2 %

- Pensionsmedelsportföljen, oförändrad normalfördelning mellan tillgångsslagen. Maxandelen räntebärande ökar från 80 % till 100 %. Maxandelen globala aktier ökar från 15 % till 35 %. Ett tydliggörande om avkastningsmål och målrisk införs.

Fördelning mellan tillgångsslag, nuvarande fördelning inom parentes i de fall förändringar föreslås

Placeringsriktlinjer Pensionsmedel				
Tillgångsslag	Min %	Normal %	Max %	Jämförelseindex Benchmark
Räntebärande inklusive kassa	50	60	100 (80)	OMRX Total Bond
Svenska aktier/aktiefonder	15	25	35	SIX PRX
Globala aktier/aktiefonder	0	10	35 (15)	MSCI World TR/ MSCI All country
Specialfonder (Hedgefonder)	0	5	10 (8)	OMRX T-bill + 2 %

- Koncernkontolikviditet, begränsningar i ränterisk samt målavkastning och målrisk införs.
- Överskottslikviditet/Övriga obligationsplaceringar begränsningar i ränterisk samt målavkastning och målrisk införs

Ekonomiska konsekvenser

Implementering av ny Finanspolicy, ny Borgenspolicy samt nya Finansregler med tillhörande riskinstruktioner bedöms inte omedelbart påverka kommunens finansiella intäkter och kostnader men syftar till att på lång sikt stödja mål om ett ökat finansnetto på koncernnivå.

Hållbarhetskriterierna i kommunens egna finansregler förväntas få störst direkta effekter på kommunens varumärke och på hur omvärlden uppfattar kommunens viljeinriktning i hållbarhetsfrågor. Ur strikt ekonomisk synvinkel påverkas främst kommunens urval av globala aktiefonder vilket på längre sikt kan påverka avkastningen för det tillgångsslaget.

Förändringarna i placeringsriktlinjerna för den Långsiktiga placeringsportföljen ökar risktagandet (variationen i den årliga avkastningen) vilket betyder att marknadsvärdet kan förväntas variera mer än tidigare samtidigt som att den förväntade avkastningen ökar på längre sikt d v s på 5 år och längre tidshorisont.

Kommunala mål

Finansreglernas syfte stödjer målet om en ekonomisk hållbar kommun.

Jämställdhet

Ingen särskild grupp gynnas eller missgynnas av förändringarna i finansreglerna då dessa regler inte ger direktiv om hur tillgängliga medel ska brukas i verksamheten.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning ska ske enligt avsnitt 6 Uppföljning och rapportering i den koncerngemensamma Finanspolicy och med de ytterligare instruktioner som finns i den Koncerngemensamma riskinstruktionen. Utvärdering av reglernas utformning och anpassning till finansverksamheten ska ske löpande i kommunens finansförvaltning.

Referenser

Förslag beträffande placeringsportföljernas placeringsriktlinjer och förändringarna i limitlistan i kommunens riskinstruktion har tagits fram med stöd av portföljanalyser som SEB utfört under hösten 2016 och som Storebrand/ SPP utfört under våren 2017. Bägge analyserna kommer fram till likartade slutsatser:

- Andelen aktier behöver ökas i den Långsiktiga placeringsportföljen för att avkastningsmålet om 150 mnkr, i genomsnitt per år, skall kunna förväntas uppnås.

- Riskinstruktionens anvisningar och placeringsportföljerna anvisningar utgör, i jämförelse med and andra kommuner, landsting och AP-fonder, utgör en relativ lågriskprofil och Linköpings kommuns risktagande avviker inte med högre risktagande än jämfört med jämförda organisationer. Detta gäller även efter implementation av föreslagna förändringar.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Inte påkallat i detta ärende.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Peder Brandt

Beslutet skickas till:
Hans Asplund
Birgitta Hammar
finans@linkoping.se